

L'astrofotògraf Juan Carlos Casado capturarà l'eclipsi des d'un avió a 11.000 metres d'altitud

El prestigiós especialista basc resident a Figueres forma part del vol científic d'Iberia que interceptarà l'ombra de la Lluna i retransmetrà en directe un dels grans fenòmens astronòmics del segle

L'experiència, presentada amb el nom de La Gran Cita Còsmica, ha estat impulsada pel mateix Casado i per l'astrofísic Miquel Serra-Ricart, president del grup Shelios. El projecte parteix de l'experiència que tots dos ja van viure l'any 2003, quan van observar un eclipsi total des d'un avió que va sobrevolar l'Antàrtida. Aquella vegada, l'aeronau va sortir de Punta Arenas, a Xile, amb una trajectòria calculada expressament per entrar dins l'ombra lunar. «L'única solució era veure'l fora de tots aquests problemes i pujar en un avió», explica Casado, que recorda que l'eclipsi d'aquest agost arribarà amb el Sol molt baix sobre l'horitzó i amb factors que poden complicar-ne l'observació des de terra, com els núvols, les tempestes d'estiu, els incendis forestals, el relleu o les grans concentracions de persones. "La participació d'Iberia en aquest projecte és fonamental", afegeix. El vol especial sortirà de la terminal T4 de l'aeroport de Madrid-Barajas i seguirà una trajectòria semblant a la figura d'un hipòdrom. La primera volta permetrà comprovar la posició del Sol i les condicions reals de vol. Posteriorment, l'avió farà el viratge definitiu per interceptar l'ombra de la Lluna durant la fase de totalitat. Els càlculs han estat elaborats a partir de fórmules utilitzades per la NASA i adaptats a la velocitat i la trajectòria de l'aeronau. Segons Casado, l'objectiu és «romandre dins l'ombra lunar durant aproximadament dos minuts i set segons, més temps que en qualsevol punt de la Península». La durada màxima global de la totalitat serà de dos minuts i divuit segons, en una zona pròxima a Islàndia. (Eclipses IGN) La posició de l'avió també s'ha calculat perquè els raigs del Sol arribin tan perpendicularment com sigui possible a les finestres. Els vidres múltiples de les aeronaus poden provocar reflexos, refraccions i pèrdua de qualitat òptica, especialment si el Sol queda situat en un angle massa oblic. «Hem perdut alguns segons, però crec que guanyarem en qualitat final», assenyala l'astrofotògraf. El seu experiment inclourà càmeres de 360 graus, equips similars a una GoPro i sistemes fotogràfics preparats per captar la corona solar. També treballa amb un estabilitzador construït per ell mateix i il·lustrat, de manera artesanal, amb sorra procedent d'una platja de Roses. La intenció és obtenir fotografies manuals de la corona solar, la capa exterior de l'atmosfera solar que només es pot observar directament durant la totalitat. A aquella altitud, amb bona part de l'atmosfera terrestre per sota de l'avió, Casado espera registrar estructures coronals més extenses i detallades que les que habitualment es poden captar des de terra. Una de les càmeres podria instal·lar-se a la cabina de pilotatge per enregistrar com l'ombra de la Lluna avança sobre la superfície terrestre o sobre els núvols. Paral·lelament, una xarxa de telescopis intel·ligents Seestar, fabricats per l'empresa ZWO, seguirà l'eclipsi des de diversos punts de la Península. La retransmissió es podrà seguir a través de Sky-live.tv i del portal creat específicament per al projecte. A més de les imatges del vol, s'hi explicaran la ruta de l'aeronau, els experiments científics i les diferents fases de l'eclipsi. En el projecte també hi estan implicats l'empresa basca Photolari. La projecció internacional de Casado es va multiplicar quan la NASA va seleccionar una de les seves fotografies com a Astronomy Picture of the Day (APOD). Des d'aleshores, les seves imatges han aparegut repetidament en aquesta prestigiosa selecció mundial. Actualment ja acumula 62 APOD. Entre les fotografies publicades per la NASA hi ha paisatges de la Via Làctia, eclipsis, cometes i conjuncions astronòmiques captades des de l'Empordà, les Canàries i altres indrets del món. Una de les primeres imatges, publicada el 1997, mostrava la constel·lació d'Orió; una altra, presa l'any 2002 als Pirineus Orientals, reunia el cometa Ikeya-Zhang i la galàxia d'Andròmeda. Juan Carlos Casado és també coautor del llibre Eclipses. La sombra de un gigante. Guía práctica y experiencial para disfrutar de un fenómeno único, escrit conjuntament amb Miquel Serra-Ricart, Carlos Javier Rodríguez Jiménez i Javier

Parra. L'obra combina divulgació científica, experiències viscudes durant expedicions, consells de seguretat i tècniques fotogràfiques i activitats de ciència ciutadana. També explica la mecànica dels eclipsis, la seva història i els canvis que es produeixen en la llum, la temperatura, la fauna i la flora quan l'ombra de la Lluna travessa un territori. El llibre ha esdevingut una guia de referència davant la successió excepcional d'eclipsis que es podran observar des de l'Estat els anys 2026, 2027 i 2028. L'eclipsi del dimecres 12 d'agost de 2026 serà el primer eclipsi total de Sol visible des de la península Ibèrica en més d'un segle. La franja de totalitat creuarà l'oceà Àrtic, Groenlàndia, Islàndia i l'Atlàntic abans d'entrar a la Península per Galícia i avançar cap a l'est. Passarà per zones del nord i l'est peninsular i acabarà a la Mediterrània, amb el Sol molt pròxim a la posta. A l'Alt Empordà, però, l'eclipsi no arribarà a ser total. La comarca quedarà molt a prop de la franja de totalitat i la Lluna arribarà a cobrir aproximadament el 98,5% del disc solar. Amb l'inici de l'eclipsi cap a les 19.33 hores i el màxim a les 20.27 hores, quan el Sol només estarà uns quatre graus per damunt de l'horitzó. La posta es produirà abans que acabi completament la fase parcial.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/alt-emporda/2026/08/05/lastrofotograf-juan-carlos-casado-capturara-133122717.html>